

Obrazac „Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu“

OSNOVNI PODACI

Ime i prezime	Dubravka Kalinić Lebinec
Zvanje	diplomirana učiteljica razredne nastave
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	II. osnovna škola Varaždin
Adresa elektroničke pošte	dubravka.kalinic-lebince@skole.hr dkalinic@yahoo.com
Naslov metodičkih preporuka	Strip kao medij
Predmet (ili međupredmetna tema)	Likovna kultura Metodička preporuka za 1. dio dvosata (blok-sata) <u>Poveznica na dvosat u cijelosti (1. i 2. dio – 90 minuta)</u>
Za međupredmetnu temu obavezno navesti u sklopu kojega nastavnoga predmeta se izvodi. Dodatno može i sat razrednika ili izvannastavna aktivnost, ali najmanje jedan nastavni predmet je obavezan.	/
Razred	1. razred osnovne škole

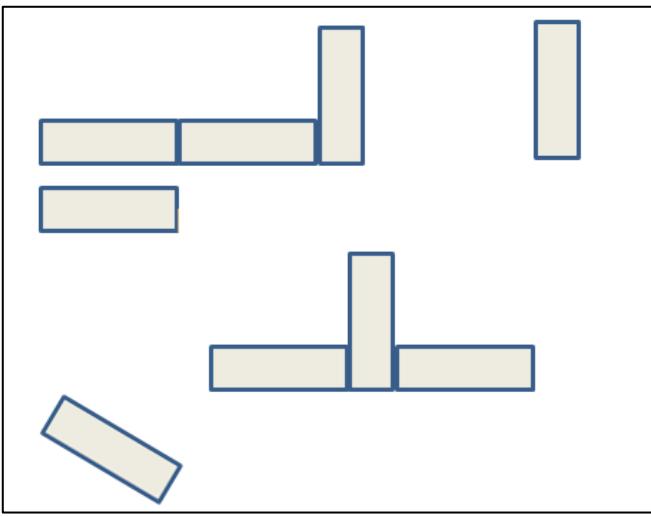
OBVEZNI ELEMENTI

Odgono-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>OŠ LK A.1.1.</p> <p>Učenik prepoznaće umjetnost kao način komunikacije i odgovara na različite poticaje likovnim izražavanjem.</p> <p>Razrada ishoda</p> <p>Učenica/učenik:</p> <ul style="list-style-type: none">– iskustvo usmjerenog opažanja– doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama <p>OŠ LK B.1.1.</p>
--	---

	<p>Učenik razlikuje likovno i vizualno umjetničko djelo te prepoznae osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela.</p> <p>Razrada ishoda</p> <p>Učenica/učenik opisuje:</p> <ul style="list-style-type: none">– materijale i postupke– likovne elemente i kompozicijska načela– tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). <p>OŠ LK C.1.2.</p> <p>Učenik povezuje neki aspekt umjetničkog djela s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.</p> <p>Razrada ishoda</p> <p>Učenica/učenik:</p> <ul style="list-style-type: none">- povezuje neki od aspekata umjetničkog djela (likovni, vizualni i tematski sadržaj) s iskustvom iz svakodnevnog života i svoje okoline.- prepoznae njemu bliske sadržaje kao produkt likovnog i vizualnog izražavanja
Tijek nastavnoga sata	<p><i>Preporučeno vrijeme realizacije je drugo polugodište, po mogućnosti u vrijeme Dana medijske pismenosti koji su najčešće krajem ožujka i/ili početkom travnja.</i></p> <p><i>Iako je ova je metodička preporuka rađena kao zaseban dvosat (u ovoj je metodičkoj pripravi razrađen prvi dio dvosata – 45 minuta) učinkovitost će biti veća ako je ovom dvosatu prethodio sat Hrvatskoga jezika na kojem su učenici upoznali strip i njegova izražajna sredstva, njegove elemente. Za taj je sat napravljena metodička preporuka pod naslovom Strip kao medij i nalazi se u metodičkim preporukama za Hrvatski jezik.</i></p> <p>Priprema (10 minuta)</p> <ul style="list-style-type: none">a) Priprema materijala, pribora, razmještaj prostorab) Ponoviti predznanja o izražajnim mogućnostima olovke i olovke u boji (drvene bojice). <p>Motivacija (30 minuta)</p> <ul style="list-style-type: none">- recepcija stripa- interpretacija stripa- elementi stripa

	<p>Najava zadatka (5 minuta)</p> <p>Stanka/odmor</p> <hr/> <p>METODIČKA PREPORUKA ZA drugih 45 MINUTA DVOSATA NALAZI SE U ZASEBNOM OBRASCU POD NAZIVOM: <i>Strip kao medij - Likovna kultura (dvosat) - Metodička preporuka za 2. dio dvosata</i></p> <p>Realizacija (rad) (40 minuta)</p> <ul style="list-style-type: none">- samostalan rad učenika uz usmene sugestije učitelja i podsjećanje na izražajna sredstva stripa (elemente stripa) <p>Analiza i vrednovanje likovnog procesa i produkata (10 minuta)</p> <ul style="list-style-type: none">- izlaganje svih stripova i osvrt na radove s naglaskom na iskorištenost elemenata stripa, na realizaciju likovnog zadatka
<p>Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)</p>	<p>Priprema (10 minuta)</p> <p>a) Priprema materijala, pribora, razmještaj prostora</p> <p>Učenici razmještaju stolove prema vlastitom izboru. Iako će se stripovi raditi individualno dopušta se proizvoljan način sjedenja. Nekome odgovara rad za stolom oko kojeg je formirana skupina, netko sjedi u paru, a nekome odgovara odvojenost. Na ovom satu valja dopustiti sve formacije. Cilj je tijekom rada učenike potaknuti na dodatnu suradnju. Netko je vještiji u osmišljavanju priče, a netko u crtanju. Kao što surađuju pisac scenarija za strip i crtač stripa tako je dopušteno i učenicima surađivati na satu izrade stripa.</p>

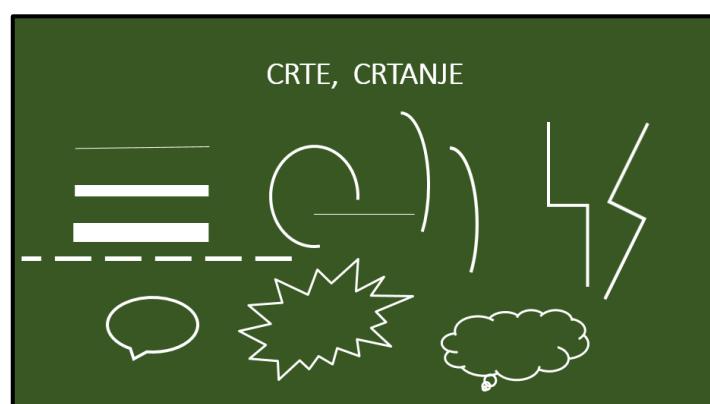
- učenici vade iz mape bijeli glatki papir, pripremaju olovke i olovke u boji (bojice)

- b) Ponoviti predznanja o izražajnim mogućnostima olovke i olovke u boji (drvene bojice).

Učenik odgovara na učiteljska pitanja vezana uz rad olovkom. Olovkom crtamo, vučemo različite crte.

(ravne, zakrivljene, isprekidane, tanje, deblje, izlomljene, guste, rijetke, zatvorene, otvorene...)

Nekoliko učenika na ploči crta različite crte kao podsjetnik na vrste crta.

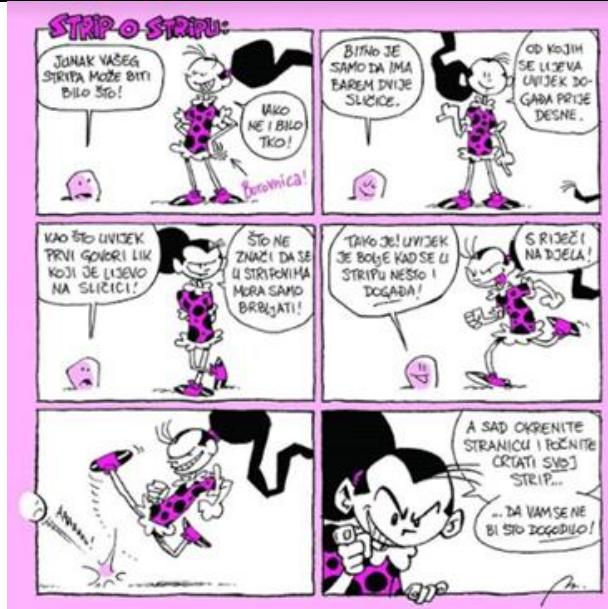
Učitelj napominje da rad na kraju, ako nam ostane vremena, možemo kolorirati/obojati olovkama u boji (bojicama).

Motivacija (30 minuta)

Učitelj koristi PowerPoint prezentaciju kako bi učenike upoznao s osnovnim elementima stripa. [Strip i elementi stripa ppt](#)

* **recepција stripa** – učenici na prvom slajdu promatraju strip Darka Macana *Strip o stripu*

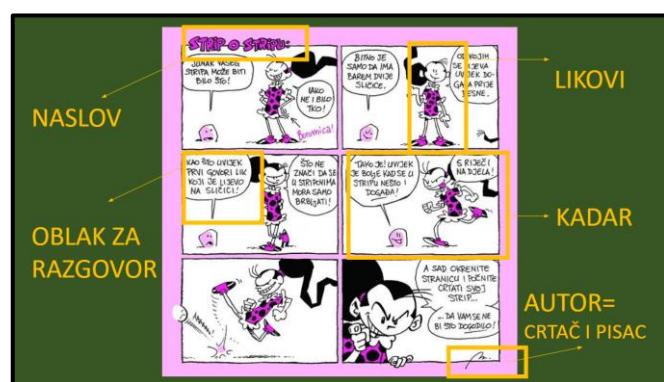
NAPOMENA: Korištenje *Stripa o stripu* u kontekstu ove metodičke preporuke odobrio je sam autor, Darko Macan.

Učenici samostalno čitaju, razgledavaju, komentiraju strip.

* **interpretacija stripa** – Ako je prethodno interpretiran strip na satu Hrvatskoga jezika ovaj dio artikulacije sata će poslužiti kao kratko prisjećanje/ponavljanje.

Učenici, uz učiteljska potpitanja, nakon imenovanja svakog dijela stripa primjerom rječnikom pojašnjavaju značaj elemenata i njihovu funkciju unutar stripa.

Npr.:

AUTOR

* strip često ima dva autora – jedan je pisac teksta, a drugi je crtač

* strip-autora je važno potpisati kao što je važno znati tko je napisao neku priču ili naslikao sliku

NASLOV STRIPIA

* preko njega često saznajemo o čemu će se raditi u stripu

* važan je za privlačenje pažnje čitača

KADAR

- * on je uokviren, a okviri mogu biti različitih oblika
- * on je dio cjeline
- * strip mora imati najmanje dva kadra
- * kadrovi u nizu nam pričaju priču i čitaju se s lijeva na desno

LIKOVNI

- * oko njih se odvija cijela strip-priča
- * crtežom je pokazano je li lik sretan, tužan, ljut
- * likovi mogu govoriti i njihov govor je zapisan u oblacima/oblačićima/balonima

OBLAČICI

- * oblačići mogu imati različite oblike ovisno o tome govori li lik, viče li, sanja li ili strip-autor u ugлу kadra nešto dodatno tumači.

(Dodatne informacije: Pojam strip dolazi od američkog naziva COMIC STRIP što znači smiješna traka. Dakle strip je traka od niza sličica koje pričaju priču. Ako je jedna sličica onda je to karikatura ili ilustracija, a ne strip.)

Najava zadatka (5 minuta)

- učitelj najavljuje crtanje stripa olovkom i prema želji autora koloriranje olovkama u boji (bojicama)
- za vrijeme najave i samog rada projicira se slajd koji prikazuje elemente stripa, a na ploči su razne vrste crta i oblačaka
- učitelj podsjeća da pri crtanjtu treba na originalan način koristiti elemente stripa

Stanka/odmor

Drugi dio dvosata razrađen je u drugom obrascu - navedeno u rubrici *Tijek nastavnoga sata*

<p>Sadržaji koji se koriste u aktivnostima</p>	<ul style="list-style-type: none">- plan ploče <ul style="list-style-type: none">- strip Darka Macana <i>Strip o stripu</i>- PowerPoint prezentacija sa stripom i elementima stripa <p><u>Strip i elementi stripa ppt</u></p>
<p>Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute</p>	<p>Vrednovanje za učenje</p> <ul style="list-style-type: none">- neverbalni znakovi podrške (mimikom, gestom)- dodatne upute, sugestije vezane uz korištenje izražajnih sredstava stripa- podrška pri iznošenju mišljenja drugačijeg od mišljenja većine- pratiti učeničke reakcije pri radu s prezentacijom – opis značaja pojedinih elemenata stripa <p>Vrednovanje kao učenje (samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje)</p> <ul style="list-style-type: none">- usporedba pojedinih elemenata osobnog rada s ostalima- uočavanje broja osobnih korekcija unutar samostalnog rada
<p>Razrađeni problematski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi</p>	<p>Problematski zadaci</p> <p>Niz manjih problematskih zadataka je postavljeno u motivacijskom dijelu kada učenici trebaju uočiti i jednostavnim rječnikom pojasniti značenje naslova, potpisa, lika, oblačaka i ostalih dijelova stripa.</p>

DODATNI ELEMENTI ¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>OŠ HJ C.1.1. Učenik sluša/čita tekst u skladu s početnim opismenjavanjem i pronalazi podatke u tekstu.</p> <p>OŠ HJ C.1.2. Učenik razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu.</p> <p>OŠ HJ B.1.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.</p> <p>uku A.1.1. 1.Upravljanje informacijama Učenik uz pomoć učitelja traži nove informacije iz različitih izvora i uspješno ih primjenjuje pri rješavanju problema.</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Hrvatski jezik – stvaranje priče/scenarija za strip, osmišljavanje tekstualnog dijela stripa, povezivanje stripa s ranije poznatom pričom u nizu slika i sa slikovnicom Medijska pismenost – strip kao medij – prenositelj poruke
Aktivnosti koje obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	- za slabovidne učenike pripremiti veći format papira za izradu stripa i pomoći pri organizaciji prostora unutar stripa - učenicima s motoričkim teškoćama treba prilagoditi prostor za rad, pribor i pomoći mu tamo gdje se traži mehanički napor - učenicima sa slabijom motiviranošću za likovni izričaj može se dodatno pokazati video prilog sa strip autorom Darkom Macanom TV prilog vezan uz rad strip autora Darka Macana s djecom
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	- za učenike koji žele dodatno razviti vještina crtanja likova možemo prikazati video zapis o crtanjtu lica s kružnicom kao bazom

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnoga poziva. Nisu obvezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene metodičkih preporuka.

	<p>- za učenike koji pokazuju izraziti interes za strip i jedno su dobri čitači Prezentacija o stripu / hrvatskom stripu</p>
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	/
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	<p>Ova se nastavna jedinica može realizirati zasebno ili u sklopu integriranih/tematskih dana vezanih uz medijsko opismenjavanje.</p> <p>Poveznica na detaljno razrađen metodički scenarij integriranih/tematskih dana koji sam realizirala s učenicima 1. razreda povodom Dana medijske pismenosti:</p> <p>Tematski/integrirani tjedan-Dani medijske pismenosti 1. razred</p>
Poveznice na multimedijalne i interaktivne sadržaje	<p>Strip i elementi stripa ppt</p> <p>video zapis o crtanju lica s kružnicom kao bazom</p> <p>Prezentacija o stripu / hrvatskom stripu</p>
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>- Belamarić, Dobrila (1987.) <i>Dijete i oblik</i>, Zagreb: Školska knjiga</p> <p>- Grgurić, N., Jakubin, M. (1996.) <i>Vizualno-likovni odgoj i obrazovanje</i>, Zagreb: Educa 23</p> <p>- Huzjak, Miroslav http://likovna-kultura.ufzg.unizg.hr/</p> <p>- Sakoman, B., Živković, S. (mentor) (2018) <i>Strip u nastavi Likovne kulture – diplomski rad</i>, Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja - Odsjek za razrednu nastavu</p> <p>Strip u nastavi Likovne kulture Sakoman</p> <p>Tematski/integrirani tjedan-Dani medijske pismenosti 1. razred</p>